

overfor Staten; det bør bedømmes fra et væsentligt civilt og ikke militært Standpunkt. Hvad nu Naturalpræstationer angaaer, da troer jeg ikke, at dette Moment er af stor Vigtighed for Fællesstaten; jeg troer, at den ved Penge kan hjælpe sig igennem, og altsaa ikke behøver at blande sig ind i disse Forhold, der ere af noget forskjellig Natur i de forskjellige Landsdele, og som den vel vil have nogen Vanskelighed ved at behandle til gjensidig Tilfredshed. Hvad derimod Udskrivningen af Mandskab angaaer, da ere her mange vanskelige Momenter. Det første af disse ligger i Holsteens dobbelte Stilling, idet Holsteen paa den ene Side er en Deel af den danske Forbundsstat og paa den anden Side en Deel af det tydske Statsforbund; det har altsaa i denne Henseende en dobbelt Stilling, somdet er vanskeligt at klare; jeg skal ikke gaae ind paa de mange Punkter, som i saa Henseende maae gennemgaaes; jeg troer, at de Forhandlinger, som nu foregaae paa andre Steder, vidne om, at man føler Betydningen og Vanskeligheden derved; kan man komme over dem, saa vil Spørgsmaalet maaskee for Fremtiden staae lettere for os end tidligere. Hidtil troer jeg, at det allerede af denne Grund er meget vanskeligt at lægge Udskrivningen ind under Fællesmagten og lade den gaae bort fra de enkelte Landsdele. Ogsaa de forskjellige Nationaliteter gjøre sig noget gjældende ved dette Spørgsmaal; vi kunne ikke Andet end ønske, at vor Hær vedbliver at være dansk; men derved kan Tjenesteforholdet blive mere trykkende for andre Beboere af Monarchiet, end det er for os; det er derfor ganske naturligt og rimeligt, at de kunne ønske at fyldestgøre deres Forpligtelse til at stille et vist Antal Mandskab til Fællesstatens Tjeneste paa en

nogen anden Maade, end vi lægge Bægt paa, og i ethvert Punkt, hvor man i saa Henseende kan yde dem nogen Lettelse, bør man vistnok komme dem imøde. Nu vil jeg ikke sige, at en fælles lovgivende Forsamling ikke kunde lempe sig derefter, og give forskjellige Bestemmelser for den ene eller anden Landsdeel, og det var ganske vist det Naturligste og Rigtigste, om den gjorde det; men under den fuldkomne Uvisshed, hvori vi fortiden befinde os med Hensyn til den hele Art, som Fællesforfatningen vil blive af, saa frygter jeg for mit Bedkommende for at gaae ind paa at overdrage den denne Art af Myndighed, navnlig fordi jeg er bange for, at det egentlige militære Bureaukratie skal faae for stor Indflydelse i saa Henseende, at man skal lægge for megen Bægt paa den ydre Censformighed, som egentlig ikke har saameget at betyde, som man troer, og som gjør Udførelsen af disse Forpligtelser langt byrdefuldere for Bedkommende, end den ellers vilde være, naar man først har faaet Fællesforfatningen. Naar det viser sig, at man forhandler saadanne Sager med al Staaansomhed imod de enkelte Landsdele, med alt fornødent Hensyn til deres særlige Giendommelighed, saa maa jeg indrømme, at det kan blive mindre betænkeligt at følge Consequentsen og lade disse Sager gaae over dertil, og dermed staaer da Slutningsindstillingen i Forbindelse, hvor vi have foreslaaet, at Forandringer i disse heromhandlede Punkter kunne skee ved simpel Lov, uden at det behøver at være Grundlovsforandring. Hvad endelig Fællesstatens Bestatningsmagt angaaer, da troer jeg ikke, at vi kunne negte Fællesstaten en særlig Bestatningsmagt, og jeg troer ikke, at vi kunne begrænse den alene til de enkelte nu nævnte Gjenstande.